

Nr. 21777/2020
din 16.03.2020

Adresată: Domnului Constantin CODREANU
Deputat
Parlamentul României

Referitor: *întrebarea dumneavoastră având ca obiect „dreptul de redobândire a cetățeniei române de către românii din nordul Maramureșului” (CD nr. 9872A/2020)*

Stimate domnule Deputat,

Pornind de la documentul intitulat: „Punct de vedere asupra statutului românilor din Transcarpația (Ucraina)”, semnat de directorul al Institutului de Istorie „George Barițiu”, Filiala Cluj-Napoca a Academiei Române, *întrebarea dumneavoastră abordează subiectul dreptului de redobândire a cetățeniei române de către românii din Nordul Maramureșului.*

În acest context, solicitati clarificări în legătură *punctul de vedere oficial al Ministerului Justiției referitor la argumentele istorice și juridice formulate în documentul din 23 iulie 2015 al Institutului de Istorie „George Barițiu”, Filiala Cluj-Napoca a Academiei Române, precum și informații privind măsura în care Ministerul Justiției este dispus să-și revizuiască practicile de până acum și să accepte spre examinare și soluționare pozitivă cererile de redobândire a cetățeniei române de către cei în drept din fostele plase Rahău, Teceu și Hust ale județului Maramureș.*

Cu referire la *punctul 2 din întrebarea dumneavoastră, anume: „Care este punctul de vedere oficial al Ministerului Justiției, implicit al Autorității Naționale pentru Cetățenie, instituție subordonată, pe marginea argumentelor istorice și juridice incontestabile formulate în Punctul de vedere oficial al Institutului de Istorie George Barițiu, Filiala Cluj-Napoca a Academiei Române din 23 iulie 2015?”*, facem următoarele precizări:

Potrivit art. 5 din Constituția României „cetățenia română se dobândește, se păstrează sau se pierde în condițiile prevăzute de legea organică”. Așadar, prin Legea cetățeniei române nr. 21/1991, republicată, sunt reglementate condițiile pentru acordarea, redobândirea, retragerea și renunțarea la cetățenia română, precum și procedura soluționării acestor cereri.

În conformitate cu dispozițiile art. 11 alin. (1) din Legea 21/1991, republicată, „persoanele care au dobândit cetățenia română prin naștere sau prin adopție și care au pierdut-o din motive neimputabile lor sau această cetățenie le-a fost ridicată fără voia lor, precum și descendența acestora până la gradul III, la cerere, pot redobândi sau li se poate acorda cetățenia română, cu posibilitatea păstrării cetățeniei străine și stabilirea

domiciliului în țară sau cu menținerea acestuia în străinătate, dacă îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 8 alin. (1) lit. b), c) și e)”.

Prin urmare, acordarea/redobândirea cetățeniei române, reprezintă o vocație a solicitantului ce poate fi valorificată în măsura îndeplinirii condițiilor legale și nu o obligație pentru statul român, reprezentat în cadrul procedurii legale de acordare sau redobândire a cetățeniei române de autoritatea abilitată în acest sens.

Pe de altă parte este adevărat că legiuitorul a prevăzut pentru foștii cetățeni români, care au pierdut cetățenia română din motive neimputabile lor, precum și pentru descendenții acestora până la gradul al III-lea, posibilitatea de a accede la o procedură simplificată de redobândire/acordare a cetățeniei române (art. 11 din Legea nr. 21/1991, republicată), la cererea susținută a acestora.

Însă, chiar și în cazul cererilor întemeiate pe această dispoziție legală este necesară verificarea îndeplinirii cerințelor legale.

Condițiile impuse de prevederile art. 11 alin. (1) din Legea nr. 21/1991, republicată, sunt cumulative, iar nu alternative, motiv pentru care Autoritatea Națională pentru Cetățenie prin Comisia pentru cetățenie și Președinte are obligația legală de a verifica îndeplinirea tuturor acestor cerințe legale.

Astfel, este necesar a distinge între condiția de bază, menită a asigura accesul unui solicitant la această procedură simplificată, aceea de a fi fost cetățean român, care a pierdut cetățenia din motive neimputabile lui, sau descendent până la gradul III al unui fost cetățean român și condițiile care vizează fondul analizei Comisiei pentru cetățenie, respectiv cerințele prevăzute de art. 8 alin. (1) lit. b, c și e din Legea nr. 21/1991, republicată.

Este de notorietate faptul că regiunea Transcarpatia din Ucraina nu a făcut în trecut parte din statul român.

Din punctul de vedere al dreptului intern¹ a existat intenția autorităților române privind includerea acestei regiuni în componența teritoriilor unificate cu România, în contextul reglementării teritoriale de după primul război mondial; această intenție nu s-a materializat însă în contextul Convenției de Pace și a tratatelor subsecvente româno-cehoslovace privind stabilirea frontierei româno-cehoslovace nu s-a obținut această rectificare teritorială a României.

Totodată, din punctul de vedere al dreptului internațional², teritoriul respectiv nu a făcut parte din teritoriul României, nerealizându-se transferul de suveranitate în conformitate cu vreunul din modurile de dobândire a teritoriului recunoscute de dreptul internațional; în special, teritoriul respectiv nu a fost alocat României prin tratatele care au reglementat frontiera româno-cehoslovacă, în speță Tratatul de la Sèvres și tratatul de demarcare a frontierei dintre România și Cehoslovacia; de asemenea, actele normative interne nu pot reprezenta izvor de drept internațional; legislația internă, precum decretul lege prin care a fost ratificată Rezoluția de la Alba-Iulia nu putea realiza transferul suveranității asupra teritoriului Maramureșului de Nord, în absența confirmării printr-un tratat de pace sau prin recunoașterea internațională; controlul exercitat de autoritățile române asupra acestui teritoriu, în perioada aprilie 1919 - iulie 1920 nu putea duce la constituirea suveranității României prin prescripție, având în vedere perioada scurtă de

¹ Prezentul material a avut ca referință punctul de vedere întocmit de Ministerul Afacerilor Externe - Unitatea Arhive Diplomatice, în data de 21.04.2015.

² Idem nota anterioară

MINISTERUL JUSTIȚIEI

timp și absența recunoașterii internaționale (relevantă de pretențiile concurente ale Cehoslovaciei, căreia i-a fost atribuit teritoriul în cadrul Convenției de Pace).

Cu referire la punctul 3 din întrebarea dumneavoastră, anume: „Dacă Ministerul Justiției, implicit Autoritatea Națională pentru Cetățenie, sunt dispuse să-și revizuiască practicile de până acum și să accepte spre examinare și soluționare pozitivă cererile de redobândire a cetățeniei române de către cei în drept din fostele plase Rahău, Teceu și Hust ale județului Maramureș?”

Precizăm că, în cadrul controlului de legalitate exercitat de instanțele judecătorești competente, în cazul contestării ordinelor președintelui Autorității Naționale pentru Cetățenie în temeiul **art. 19 alin. (4) din Legea nr. 21/1991**, republicată, au fost confirmate fără excepție soluțiile de respingere a cererilor de redobândire a cetățeniei române formulate de către persoanele ai căror ascendenți s-au născut în fostele raioane Rahău, Teceu și Hust ale județului Maramureș.

Cu toate acestea, Autoritatea Națională pentru Cetățenie din dorința de a da posibilitatea solicitanților din această regiune să-și valorifice vocația legală cu privire la dobândirea cetățeniei române pe calea procedurală aleasă (*art. 11 din Legea nr. 21/1991, republicată*), în mod constant a solicitat, anterior dispunerii unei soluții de respingere, completarea acestor dosare cu dovada faptului că cel puțin unul dintre ascendenții până la gradul III inclusiv, a fost cetățean român.

Totodată, tocmai în vederea asigurării accesului la o procedură simplificată, în viitor, pentru cetățeni străini, persoane de origine română, ce aparțin aceluiași filon lingvistic și cultural românesc, din afara frontierelor României, a fost aprobată modificarea și completarea Legii nr. 21/1991 privind cetățenia română, prin introducerea **art. 8¹**:

„Cetățenia româna se poate acorda, la cerere, persoanei fără cetățenie sau cetățeanului străin care a contribuit în mod deosebit la protejarea și promovarea culturii, civilizației și spiritualității românești, cu posibilitatea stabilirii domiciliului în țară sau cu menținerea acestuia în străinătate, dacă îndeplinește condițiile prevăzute la art. 8 alin. (1) lit. b), c) și e)”

prin raportare la dispozițiile **art. 13 alin. (13) din Lege:**

„Cererile de acordare a cetățeniei române întemeiate pe dispozițiile art. 8¹ pot fi depuse și la misiunile diplomatice sau la oficiile consulare ale României din statul pe teritoriul căruia solicitantul își are domiciliul. În acest caz, cererea va fi trimisă, de îndată, Comisiei pentru cetățenie din cadrul Autorității Naționale pentru Cetățenie, prin intermediul Ministerului Afacerilor Externe, însoțită de un punct de vedere emis de misiunea diplomatică sau oficiul consular cu privire la îndeplinirea condiției ca solicitantul să fi contribuit în mod semnificativ la protejarea și promovarea culturii, civilizației și spiritualității românești. În situația în care cererea a fost depusă la sediul Autorității Naționale pentru Cetățenie, Comisia pentru cetățenie va solicita Ministerului Afacerilor Externe punctul de vedere cu privire la îndeplinirea condiției ca solicitantul să fi contribuit în mod semnificativ la protejarea și promovarea culturii, civilizației și spiritualității românești.”

Așa cum se poate observa, toți solicitanții care nu pot accede la procedura reglementată de art. 11 din Legea nr. 21/1991, republicată, au posibilitatea de a cere acordarea cetățeniei române în temeiul art. 8¹ din actul normativ menționat.

MINISTERUL JUSTIȚIEI

În concluzie, la nivelul Ministerului Justiției, prin autoritatea competentă, există o preocupare permanentă de soluționare a cererilor privind acordarea/redobândirea cetățeniei române în spiritul legii, al Constituției României și al tuturor angajamentelor României.

Cu deosebită considerație,

pentru Cătălin-Marian PREDOIU, ministrul justiției, semnează

Lidia BARAC
Secretar de Stat,

